

C-209/03. sz. ügy

Dany Bidar kérelmére, The Queen

kontra

**London Borough of Ealing és Secretary of State
for Education and Skills**

(a High Court of Justice [England & Wales], Queen's Bench Division [Administrative Court] [Egyesült Királyság] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Uniós polgárság — EK 12. és EK 18. cikk — Diákok részére támogatott hitel formájában nyújtott támogatás — Ilyen hitel nyújtását a tagállam területén letelepedett diákokra korlátozó rendelkezés”

L. A. Geelhoed főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2004. november 11. I - 2122

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2005. március 15. I - 2151

Az ítélet összefoglalása

1. *EK-Szerződés — Hatály az állampolgárság alapján történő bármely hátrányos megkülönböztetés tilalmának alkalmazásában — A diákoknak a megélhetési költségeik*

I - 2119

fedezéséhez nyújtott támogatás — Belfoglaltság — Ilyen támogatás nyújtását a tagállam területén letelepedett diákok számára fenntartó nemzeti szabályozás — Más tagállam állampolgárságával rendelkező diákok számára annak lehetetlensége, hogy letelepedett jogállásúnak tekintsék őket — Megengedhetetlenség

(EK 12. cikk)

2. *Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések — Értelmezés — Az értelmező ítéletek időbeli hatálya — Visszaható hatály — A Bíróság általi korlátozás — Feltételek — Az ítéletből eredő pénzügyi következmények jelentősége az érintett tagállam számára — Nem döntő szempont*

(EK 234. cikk)

1. A fogadó tagállamban jogszerűen tartózkodó diákoknak a megélhetési költségeik fedezése céljából akár támogatott hitel, akár ösztöndíj formájában nyújtott támogatás — az EK 12. cikk első bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának alkalmazásában — a Szerződés hatálya alá tartozik.

Az kétségkívül jogos, hogy a tagállam csak azoknak a diákoknak nyújt ilyen támogatást, akik bizonyították, hogy bizonyos fokig beilleszkedtek az adott állam társadalmába. Azt azonban nem kívánhatja meg az érintett diákoktól, hogy a tagállam munkaerőpiacával is kapcsolatot alakítsanak ki. Ugyanakkor annak megállapításával, hogy a szóban forgó diák valamely meghatározott időszak folyamán a fogadó tagállamban tartózkodott, a beilleszkedés bizonyos foka bizonyítottnak tekinthető.

E rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy ezzel ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelyik csak olyan diákoknak biztosítja az ilyen támogatásra való jogosultságot, akik a fogadó tagállamban letelepedtek, ugyanakkor kizárja, hogy valamely másik tagállam állampolgára diákként megszerezhesse a letelepedett személy jogállást, még akkor is, ha ezen állampolgár jogszerűen tartózkodik a fogadó államban, és középfokú tanulmányainak jelentős részét ott végezte, következésképpen valós kapcsolatot alakított ki ezen állam társadalmával.

Az említett szabályozás azonban azáltal, hogy más tagállamok állampolgárai számára kizárja annak lehetőségét, hogy diákként megszerezhesék a letelepedett személy jogállását, lehetetlenné teszi számukra — valós beilleszkedésük fokától függetlenül —, hogy támogatásra jogosultak lehessenek, következésképpen megakadályozza őket abban, hogy tanulmányaikat ugyanolyan feltételek

mellett folytathassák, mint az adott állam ugyanilyen helyzetben lévő állampolgárai.

(vö. 48., 57–59., 61–63. pont és a rendelkező rész 1–2. pontja)

2. A közösségi jog valamely rendelkezésének a Bíróság által adott értelmezése arra szorítkozik, hogy megvilágítsa és pontosan meghatározza e rendelkezés értelmét és hatályát, ahogyan e rendelkezést hatályba lépésétől fogva érteni és alkalmazni kellett volna. Ebből következően az így értelmezett rendelkezést a bíróságoknak az értelmezés iránti kérelem tárgyában hozott ítéletet megelőzően létrejött és fennálló jogviszonyok tekintetében is alkalmazniuk lehet és kell, ha

az említett rendelkezés alkalmazására vonatkozó kereset illetékes bíróságokhoz történő benyújtásának feltételei egyébként fennállnak. A Bíróság csak kivételes esetben teheti meg, hogy a közösségi jogrendben bennrejlő jogbiztonság általános elvének alkalmazásával korlátozza az érdekelt személyek azon lehetőségét, hogy a jóhiszeműen létrehozott jogviszonyok vitatása céljából hivatkozzanak az így értelmezett rendelkezésre. A valamely tagállam számára az előzetes döntéshozatal tárgyában hozott ítéletből esetlegesen származó pénzügyi következmények önmagukban nem igazolják az adott ítélet időbeli hatályának korlátozását.

(vö. 66–68. pont és a rendelkező rész 3. pontja)